

Ideiglenes változat

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2024. április 18.(*)

„Elzetes döntéshozatal – A hozzáadottértékadó (h a) közös rendszere – 2006/112/EK irányelv – Hatály – Gazdasági tevékenység – Szolgáltatásnyújtás – 135. cikk – Egyéb tevékenységekre nyújtott adómentesség – Hitelnyújtási ügyletek – Zálogjoggal terhelt vagyontárgyak árverés útján történő értékesítése – Egységet képező szolgáltatás – Különböző és független szolgáltatások – Valamely szolgáltatás elsődleges vagy járulékos jellege”

A C-89/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott elzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Supremo Tribunal Administrativo (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Portugália) a Bírósághoz 2023. február 16-án érkezett, 2023. január 25-i határozatával terjesztett el

a **Companhia União de Crédito Popular SA**

és

az **Autoridade Tributária e Aduaneira**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: F. Biltgen tanácselnök, N. Wahl és M. L. Arastey Sahún (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a portugál kormány képviseletében P. Barros da Costa, R. Campos Laires és A. Rodrigues, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Afonso és M. Herold, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az elzetes döntéshozatal iránti kérelem a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; helyesbítések: HL

2007. L 335., 60. o.; HL 2015. L 323., 31. o.; a továbbiakban: héairányelv) 135. cikke (1) bekezdése b) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Companhia União de Crédito Popular SA (a továbbiakban: CUCP) és az Autoridade Tributária e Aduaneira (adó- és vámhatóság, Portugália) között a zálogkölcsön keretében biztosítékul szolgáló vagyontárgyak árverés útján történő értékesítésével kapcsolatos ügyletek utáni hozzáadottértékadó (HÉA) megfizetése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették el?

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A héairányelv 1. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében:

„A HÉA-t minden ügylet esetében a termékek vagy szolgáltatások ára alapján, az adott termékekre vagy szolgáltatásokra alkalmazandó adómérték szerint kell kiszámítani, és a különböző költségelemek által közvetlenül viselt adóösszeg levonását követően kell felszámítani.”

4 Ezen irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontja a következőket írja el:

„A HÉA hatálya alá a következő ügyletek tartoznak:

a) egy tagállamon belül az adóalanyként eljáró személy vagy szervezet (a továbbiakban: adóalanyként eljáró személy) által ellenszolgáltatás fejében teljesített termékértékesítés;

[...]

c) egy tagállamon belül az adóalanyként eljáró személy által ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás”.

5 Az említett irányelv 73. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A 74–77. cikkben foglaltaktól eltérő termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás esetén az adóalap tartalmaz mindent, ami azon teljesítés ellenértékét képezi, amelyet ezért az ügyletért a vevőtől, a szolgáltatás megrendelőjétől vagy harmadik személytől az eladó vagy a szolgáltatás nyújtója kap, vagy amelyet e személyeknek kapniuk kell, beleértve az ezen értékesítés árát közvetlenül befolyásoló támogatásokat.”

6 Ugyanezen irányelv 78. cikke elírja:

„Az adóalap részét képezik a következő tényezők:

a) adók, vámok, díjak, illetékek és más kötelező jellegű befizetések, kivéve magát a HÉA-t;

b) azon járulékos költségek – így különösen a jutalék, a csomagolási, fuvarozási és biztosítási költségek –, amelyeket az értékesítést teljesítő a megrendelőre terhel.

Az első albekezdés [helyesen: bekezdés] b) pontjának alkalmazásában a tagállamok járulékos költségeknek tekinthetnek olyan költségeket, amelyek külön megállapodás tárgyát képezik.”

7 A héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében:

„A tagállamok mentesítik az adó alól a következő ügyleteket:

[...]

b) hitelnyújtás és ?közvetítés, valamint a hiteleknek a hitelez? által történ? kezelése”.

A portugál jog

A polgári törvénykönyv

8 A Código Civil (polgári törvénykönyv) 666. cikkének 1. bekezdése szerint:

„A zálogjog a hitelez? számára más hitelez?kkel szemben els?bbséget biztosít a követelésének esetleges kamatokkal együtt történ? kielégítésére az adós vagy harmadik személy tulajdonát képez?, jelzáloggal nem terhelt meghatározott ingó vagyontárgy, követelések vagy egyéb jogok értékéig.”

9 E törvénykönyv 1142. cikke értelmében:

„A kölcsön olyan szerz?dés, amellyel az egyik fél pénzösszeget vagy más helyettesíthet? dolgot kölcsönöz a másik fél részére, ez utóbbi pedig köteles ugyanolyan fajtájú és min?ség? dolgot visszaadni.”

10 Az említett törvénykönyv 1150. cikke el?írja:

„A hitelez? felmondhatja a szerz?dést, ha az adós nem fizeti meg az esedékes kamatot.”

A héatörvénykönyv

11 A Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado (a hozzáadottérték?adóról szóló törvénykönyv; a továbbiakban: héatörvénykönyv) az alapügy tényállására alkalmazandó változata 1. cikke 1. bekezdésének a) pontjában a következ?ket írja el?:

„A hozzáadottérték?adó hatálya alá tartozik:

a) az adóalany által – ilyen min?ségében – belföldön ellenérték fejében teljesített termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás”.

12 E törvénykönyv 9. cikke 27) pontjának a) és b) alpontja a következ?képpen rendelkezik:

„Adómentesek:

[...]

27) a következ? ügyletek:

a) hitelnyújtás és ?közvetítés – bármilyen formában –, ideértve a leszámítolási és viszontleszámítolási ügyleteket is, valamint a hiteleknek a hitelez? által történ? kezelése;

b) garancia, kezesség és más biztosítékok közvetítése és nyújtása, valamint a hitelgaranciának az azt nyújtó személy által történ? kezelése”.

13 Az említett törvénykönyv 16. cikke a következ?képpen rendelkezik:

„1 – A 2. és 10. bekezdés rendelkezéseire is figyelemmel az adóköteles termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás adóalapja megegyezik azon ellenértékkel, amelyet a vev?t?, a szolgáltatás

igénybevevőjétől vagy harmadik személytől kaptak, vagy kell kapni.

[...]

5 – Az adóköteles termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások adóalapjának részét képezik:

a) az adók, vámok, illetékek és más kötelező jellegű befizetések, kivéve magát a hozzáadottértékadó;

b) a felszámított járulékos költségek, így különösen a jutalék, valamint az ügyfélre terhelt csomagolási, fuvarozási, biztosítási és reklámozási költségek.

[...]”

A 365/99. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet

14 Az 1999. szeptember 17-ii Decreto-Lei n.o 365/99, estabelece o regime jurídico do acesso, do exercício e da fiscalização da actividade de prestamista (a hitelezői tevékenység megkezdésének, gyakorlásának és ellenőrzésének jogi szabályozásáról szóló 365/99. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet) az alapügy tényállására alkalmazandó változata (a továbbiakban: 365/99. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet) 1. cikkének 2. bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Hitelezői tevékenységnek minősül a zálogkölcsonzési tevékenység természetes vagy jogi személy általi végzése.”

15 E rendkívüli törvényerejű rendelet 18. cikkének 1. bekezdése kimondja:

„A zálogtárgy kiváltásának feltétele a tőkeösszeg, a kamatok és a jogszabályban előírt jutalékok előzetes megfizetése.”

16 Az említett rendkívüli törvényerejű rendelet 20. cikkének 1. bekezdése szerint:

„Három hónapot meghaladó késedelem esetén a zálogtárgy zárt borítékos ajánlattételi eljárás, árverés vagy közvetlen értékesítés útján értékesíthető bizonyos vagyontárgyak megszerzésére törvény által feljogosított jogalanyok számára.”

17 Ugyanezen rendkívüli törvényerejű rendelet 23. cikke kimondja:

„1 – Az árverésre az árverési hirdetményben megjelölt napon és időpontban, a polgári közigazgatás képviselőjének jelenlétében kerül sor.

2 – A zálogtárgyakat az adott értéknek megfelelő biztosíték ellenében a legmagasabb ajánlatot tevőknek ítélik oda.

3 – Vételi ajánlat hiányában a szóban forgó vagyontárgyakat másik árverésre bocsátják, vagy másik zárt borítékos ajánlattételi eljárást folytatnak le.”

18 A 365/99. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 25. cikkének szövege a következő:

„Az árverési árat a hitelezőt megillető értékesítési jutalék címén 11%-kal növelni kell.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

19 A CUCP a portugál jog szerinti társaság, amely ingó javakkal biztosított kölcsönök

nyújtásában álló zálogkölcönzési tevékenységet végez. E tevékenység a héatörvénykönyv 9. cikke 27) pontjának a hitelnyújtási és ?közvetítési ügyletekre vonatkozó a) alpontja értelmében héamentes.

20 Amennyiben az adós a zálogtárgyakat nem váltja vissza, vagy a kölcsön összegének visszafizetésével vagy a kamat megfizetésével több mint három hónappal késedelembe esik, a CUCP e vagyontárgyakat árverés útján értékesíti. Ennek során a CUCP a 365/99. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 25. cikke alapján az adóssal szemben felszámított értékesítési jutalékot kap. E rendelkezés értelmében e jutalék összege a vagyontárgyak árverési árának 11%-a.

21 A 2010. és 2011. évre vonatkozó adóellenőrzés keretében az adó- és vámhatóság egyrészt megállapította, hogy a CUCP az értékesítési jutalékok után nem számított fel héát.

22 Másrészt e hatóság úgy ítélte meg, hogy e jutalékok nem a zálogkölcönzéshez kapcsolódó járulékos szolgáltatást, hanem e kölcsön nyújtásától független ügyletet ellentételeznek, így nem részesülhetnek a héatörvénykönyv 9. cikke 27) pontjának a) alpontjában elírt mentességben.

23 Következésképpen az adó- és vámhatóság az említett jutalékokat az általános héamértékkel adóztatta, következésképpen 107 124,33 euró, illetve 201 419,52 euró összegben helyesbítette a CUCP által a 2010. és 2011. év tekintetében fizetendő héa összegét.

24 Az említett hatóság 2013. május 6-án e helyesbítéseket megerősítette.

25 2014. május 30-ai és 2014. december 10-ai határozatával az adó- és vámhatóság elutasította a CUCP által a határozatot hozó szervhez benyújtott jogorvoslati kérelmet, illetve a határozattal szembeni közigazgatási fellebbezést többek között azzal az indokkal, hogy a zálogtárgyak árverés útján történő értékesítése nem a hitelező szolgáltatásának, azaz a zálogkölcönnek a lehető legjobb feltételek mellett történő igénybevételére szolgál, hanem önálló célként jelenik meg. Ezen értékesítés a 2008. február 21-ai Part Service ítéletben (C-425/06, EU:C:2008:108) eredő ítélezési gyakorlatra tekintettel nem tekinthető e szolgáltatáshoz kapcsolódó járulékos szolgáltatásnak. Ezenkívül az említett értékesítés csupán az adósokkal szembeni követelések behajtására szolgáló mechanizmus, amely lehetővé teszi a hitelező számára, hogy a zálogkölcönzéshez megkötésekor nyújtott biztosítékot érvényesítse, és nem képezi e szerződés részét.

26 2015. április 30-án a CUCP keresetet nyújtott be a Tribunal Administrativo e Fiscal do Portóhoz (portói közigazgatási és adóügyi bíróság, Portugália), amely a keresetet elutasította. Ezt követően e társaság fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Supremo Tribunal Administrativohoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Portugália).

27 Ez utóbbi bíróság előtt a CUCP egyrészt arra hivatkozik, hogy az árverés szervezése nem választható el a zálogkölcönstől, amelynek nyújtása héamentes. Másrészt azt állítja, hogy az értékesítési jutalék, amelynek mértékét a jogalkotó határozza meg, nem valamely szolgáltatásnyújtás ellenértéke, hanem díj jellegű.

28 A kérdést előterjesztő bíróság először is megjegyzi, hogy a 365/99. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 25. cikkében elírt értékesítési jutalék célja, hogy a hitelezőt kártalanítsa a zálogtárgyak értékesítésének megszervezésével és lefolytatásával kapcsolatban, amely az ő feladata. Következésképpen úgy véli, hogy ezen értékesítési jutalék, amely nem valamely közszolgáltatás ellentételezése, nem díj jellegű.

29 Ami azt a kérdést illeti, hogy az árverés útján történő értékesítés a

zálogkölcön?szerz?déshez képest járulékos jelleg??e, e bíróság a 2021. március 4?i Frenetikexito ítéletb?l (C?581/19, EU:C:2021:167) ered? ítélezési gyakorlatra tekintettel úgy véli, hogy a zálogtárgyak árverés útján történ? értékesítésére irányuló szolgáltatások nem képezik a hitelnyújtási szolgáltatások részét, tehát nem min?sülnek ez utóbbi szolgáltatásokkal egységet képez? ügyletnek.

30 A hitelnyújtási szolgáltatás ugyanis korlátozás nélkül biztosítható még akkor is, ha harmadik személy vállalja a zálogtárgyak értékesítését. Ezenkívül a zálogkölcön?szerz?dés sem tartalmilag, sem formailag nem függ attól a jogalanytól, amely e szerz?dés nemteljesítése esetén a zálogtárgyat értékesíti.

31 A kérdést el?terjeszt? bíróság ugyanakkor megjegyzi, hogy tekintettel arra, hogy a nemzeti szabályozás rendelkezik a zálogtárgyak árverés útján történ? értékesítésér?l, és a hitelez?t kötelezi ezen értékesítés megszervezésére, nem kizárt, hogy e tevékenység a zálogkölcön nyújtásához kapcsolódó járulékos szolgáltatásnak min?síthet?.

32 E körülmények között a Supremo Tribunal Administrativo (legfels?bb közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és el?zetes döntéshozatal céljából a következ? kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Annak megállapítása érdekében, hogy a [365/99. sz. rendkívüli törvényerej? rendelet 25. cikke] által a zálogtárgyak értékesítéséért a hitelez?nek biztosított 11%-os jutalék a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének b) pontjában (amelynek megfelel a [héatörvénykönyv] 9. cikke 27) pontjának a) alpontja) el?írt adómentesség hatálya alá tartozik??e, úgy tekinthet??e, hogy a zálogtárgyak értékesítése ([a 365/99. sz.] rendkívüli törvényerej? rendelet 19. és azt követ? cikkei) – amennyiben a hitelfelvev? nem a jogszabályi feltételeknek megfelel?en fizet – a hitelez? által nyújtott szolgáltatásokhoz (zálogjoggal biztosított hitelnyújtási tevékenység) kapcsolódó járulékos szolgáltatásnak min?sül?”

Az el?zetes döntéshozatalra el?terjesztett kérdésr?l

33 Egyetlen kérdésével az el?terjeszt? bíróság lényegében arra vár választ, hogy a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell?e értelmezni, hogy a zálogtárgyak árverés útján történ? értékesítésének megszervezésére irányuló szolgáltatások a záloghitel nyújtására vonatkozó f?szolgáltatásokhoz képest e rendelkezés értelmében véve járulékos jelleg?ek, így a héa szempontjából osztják e f?szolgáltatások adójogi sorsát.

34 Az állandó ítélezési gyakorlat szerint, ha valamely ügylet több m?veletb?l, illetve cselekményb?l áll, az ezen ügyletre irányadó valamennyi körülményt figyelembe kell venni annak eldöntéséhez, hogy a héa szempontjából két, illetve több különböz? ügyletr?l, vagy egyetlen egységet képez? ügyletr?l van?e szó (lásd ebben az értelemben: 2023. április 20?i Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej ítélet, C?282/22, EU:C:2023:312, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).

35 Közelebbre, jöllehet a héairányelv 1. cikke (2) bekezdésének második albekezdéséből az következik, hogy általában valamennyi ügyletet elkülönültnek és függetlennek kell tekinteni, a gazdasági szempontból egyetlen szolgáltatásból álló ügyletet a héarendszer működőképességének megőrzése miatt nem szabad mesterségesen elemekre bontani. Egyetlen egységet képező ügylet áll fenn, amennyiben az adóalany két vagy több, az ügyfél részére teljesített művelete, illetve cselekménye annyira szorosan kapcsolódik egymáshoz, hogy azok objektíve egyetlen oszthatatlan gazdasági ügyletet alkotnak, amelynek elemekre bontása mesterséges lenne (2023. április 20-ai Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej ítélet, C-282/22, EU:C:2023:312, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36 Ezenkívül, bizonyos körülmények között, több alakilag különálló szolgáltatást, amelyeket külön-külön is nyújthatnak, és amelyek ennek megfelelően önmagukban adókötelesnek vagy adómentesnek minősülhetnek, egyetlen ügyletnek kell tekinteni abban az esetben, ha e szolgáltatások egymástól nem függetlenek (2023. április 20-ai Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej ítélet, C-282/22, EU:C:2023:312, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 Ez az eset áll fenn különösen akkor, ha egy vagy több elem egyetlen főszolgáltatást alkot, míg a többi elemet úgy kell tekinteni, mint amelyek egy vagy több, a főszolgáltatás adójogi sorsát osztó járulékos szolgáltatást képeznek. Az e tekintetben figyelembe veendő egyik kritérium az átlagfogyasztó szempontjából a szolgáltatás önálló céljának hiánya. Így valamely szolgáltatást akkor kell járulékosnak tekinteni a főszolgáltatáshoz képest, ha nem önálló célként jelenik meg az ügyfelek számára, hanem arra szolgál, hogy a főszolgáltatást a lehető legjobb feltételek mellett tudják igénybe venni (lásd ebben az értelemben: 2023. április 20-ai Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej ítélet, C-282/22, EU:C:2023:312, 30. pont; 2023. október 5-ai Deco Proteste – Editores ítélet, C-505/22, EU:C:2023:731, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

38 Az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködés keretében a nemzeti bíróságok feladata annak megítélése, hogy az adott ügy körülményei között az érintett ügylet egyetlen egységet képező ügyletnek minősül-e, valamint az, hogy e tekintetben érdemben elvégezzék a tények értékelését (2023. április 20-ai Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej ítélet, C-282/22, EU:C:2023:312, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A Bíróság azonban köteles tájékoztatni a nemzeti bíróságokat az uniós jog alá tartozó valamennyi olyan értelmezési szempontról, amely a bíróságok által tárgyalt ügyek eldöntéséhez hasznos lehet (2020. január 17-ai Franck ítélet, C-801/19, EU:C:2020:1049, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

39 Az alapügyben arról van szó, hogy zálogkölcson keretében zálogjoggal terhelt vagyontárgyak árverés útján értékesítenek, amennyiben az érintett adós a kölcsönszerződésből eredő kötelezettségeit több mint három hónapig nem teljesíti. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a zálogjoggal terhelt ingóságok által biztosított kölcsönnyújtással kapcsolatos szolgáltatások a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett „hitelnyújtás és közvetítés” kifejezés hatálya alá tartoznak. Még ha úgy is véli, hogy az alapügyben a zálogtárgyak árverés útján történő értékesítésének megszervezésére irányuló szolgáltatások nem tekinthetők a zálogkölcsonnyújtási szolgáltatástól – amely szolgáltatás keretében e vagyontárgyak biztosítékul szolgálnak – elválaszthatatlan szolgáltatásoknak, és hogy az említett szolgáltatások a héa szempontjából tehát nem alkotnak e kölcsönökkel együtt egyetlen ügyletet, e bíróságnak mindazonáltal kétségei vannak ebben a tekintetben, mivel a nemzeti szabályozás előírja, hogy a zálogtárgyak árverés útján történő értékesítését a hitelező köteles megszervezni.

40 Ami a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének b) pontját illeti, rá kell mutatni arra, hogy az e rendelkezés értelmében vett hitelnyújtás többek között a tőke díjazás ellenében történő

rendelkezésre bocsátásában áll (2022. október 6?i O. Fundusz Inwestycyjny Zamkni?ty reprezentowany przez O ítélet, C?250/21, EU:C:2020:757, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

41 Közelebbre az említett rendelkezésben foglalt „hitelnyújtás és ?közvetítés” kifejezést tágan kell értelmezni, így hatálya nem korlátozható kizárólag a bankok és hitelintézetek által nyújtott kölcsönökre és hitelekre (2020. december 17?i Franck ítélet, C?801/19, EU:C:2020:1049, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 E tekintetben az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy bár a t?ke hitelnyújtás keretében történ? rendelkezésre bocsátásáért járó díjazás f?szabály szerint kamatfizetés ellenében biztosított, az ellenérték egyéb formái nem akadályozhatják meg, hogy valamely ügylet a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett hitelnyújtásnak min?süljön. A Bíróság ugyanis már megállapította, hogy a hitel nyújtásához hasonló, következképpen az e rendelkezés értelmében héamentes pénzügyi ügyletnek min?sül az áruk vásárlásának olyan el?zetes finanszírozása, amelynek ellenszolgáltatása az e finanszírozás kedvezményezettje által visszatérített összeg megnövelése (2022. október 6?i O. Fundusz Inwestycyjny Zamkni?ty reprezentowany przez O ítélet, C?250/21, EU:C:2020:757, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 E tekintetben azonban emlékeztetni kell arra, hogy a héairányelv 135. cikkének (1) bekezdésében foglalt adómentességek leírására használt kifejezéseket szigorúan kell értelmezni, mivel e mentességek kivételt jelentenek azon f?szabály alól, miszerint az adóalany által ellenszolgáltatás fejében teljesített minden szolgáltatásnyújtás után héát kell fizetni (2022. október 6?i O. Fundusz Inwestycyjny Zamkni?ty reprezentowany przez O ítélet, C?250/21, EU:C:2020:757, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

44 E tekintetben, és azon érdemi értékelésekre is figyelemmel, amelyeket a jelen ítélet 38. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelel?en a kérdést el?terjeszt? bíróságnak kell elvégeznie, megállapítható, hogy egyrészt a zálogtárgyak árverés útján történ? értékesítése azon három hónapos határid? elteltét követ?en, amely alatt az adós nem tett eleget szerz?déses kötelezettségeinek, másrészt pedig a zálogkölcsön nyújtása a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének b) pontjára tekintettel különböz? és független szolgáltatásoknak min?sülnek.

45 El?ször is e szolgáltatások sem tartalmilag, sem formailag nem függenek egymástól. A Bíróság rendelkezésére álló iratokból kit?nik, hogy a hitelnyújtásban álló szolgáltatást ugyanolyan módon lehetne nyújtani, ha az alapügyben szóban forgó zálogtárgyak árverés útján történ? értékesítését harmadik személy végezné és szervezné meg.

46 Másodszor, amint arra az Európai Bizottság az írásbeli észrevételeiben rámutat, a zálogtárgy árverés útján történ? értékesítése nem tekinthet? a zálogkölcsön nyújtása szokásos eredményének. Ellenkez?leg, ezen értékesítésre csak abban az esetben kerül sor, ha az adós nem teljesíti a zálogkölcsön?szerz?désb?l ered? kötelezettségeit. Egyébiránt a Bíróság rendelkezésére álló iratokból az is kit?nik, hogy az adósnak az odaítélés id?pontjáig lehet?sége van arra, hogy a zálogtárgy visszaszerzése érdekében megfizesse a t?keösszeget és annak kamatait. Következésképpen az alapügyben szóban forgó árverés útján történ? értékesítés nem tekinthet? a zálogkölcsön nyújtásától elválaszthatatlannak.

47 Harmadszor megállapítható, hogy a zálogtárgyak árverés útján történ? értékesítése a zálogkölcsön nyújtásához képest önálló célt követ. Kétségtelen, hogy magához a zálogkölcsön?szerz?dés jellegéhez tartozik az, hogy – fenntartva a hitelez? számára azt a jogot, hogy a biztosítékot a zálogtárgy kényszerértékesítése útján érvényesítse – a hitelez? visszakapja a t?keösszeget annak kamataival együtt. E körülmény azonban nem értelmezhet? úgy, mint amely

azt jelenti, hogy az árverés útján történő értékesítésre irányuló szolgáltatás a zálogkölcson nyújtásához képest járulékos jellegű. Ugyanis, noha ezen értékesítés a tőkeösszeg és az e kölcson után járó kamatok megfizetésére irányul, a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy a jelen ítélet 37. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az említett értékesítés nem pusztán az említett kölcson nyújtására irányuló szolgáltatás lehet a legjobb feltételek mellett történő igénybevételeit szolgálja, hanem önálló célként jelenik meg.

48 Negyedszer, a zálogtárgyak árverés útján történő értékesítésének megszervezésére irányuló szolgáltatások különböző és független jellegűnek ilyen értékelése megfelelő annak a követelménynek, hogy – amint az a jelen ítélet 43. pontjából kitűnik – a héairányelv 135. cikkének (1) bekezdésében előírt adómentességek leírására használt kifejezéseket szigorúan kell értelmezni.

49 Ötödször, az ilyen értékelést nem kérdőjelezheti meg az a tény, hogy a 365/99. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 20. cikkének 1. bekezdése, illetve 25. cikke előírja azt, hogy az adós három hónapot meghaladó nemteljesítése esetén árverést kell szervezni, valamint azt, hogy a hitelezőt a vagyontárgy árverési ára 11%-ának megfelelő összegű értékesítési jutalék illeti meg. Megállapítható ugyanis – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatra is figyelemmel –, hogy e jutalék nem valamely közszolgáltatás díj formájában történő ellentételezése, hanem annak egyetlen célja az, hogy a hitelezőt kártalanítsa a zálogtárgyak árverés útján történő értékesítésének lebonyolításáért és megszervezéséért.

50 A fentiekre tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy a zálogtárgyak árverés útján történő értékesítésének megszervezésére irányuló szolgáltatások a záloghitel nyújtására vonatkozó fűszolgáltatásokhoz képest e rendelkezés értelmében véve nem járulékos jellegűek, így a héa szempontjából nem osztják e fűszolgáltatások adójogi sorsát.

A költségekről

51 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

A közös hozzáadottértékadórendszerrel szóló, 2006. november 28-ai 2006/112/EK tanácsi irányelv 135. cikke (1) bekezdésének b) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

a zálogtárgyak árverés útján történő értékesítésének megszervezésére irányuló szolgáltatások a záloghitel nyújtására vonatkozó fűszolgáltatásokhoz képest e rendelkezés értelmében véve nem járulékos jellegűek, így a hozzáadottértékadó szempontjából nem osztják e fűszolgáltatások adójogi sorsát.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: portugál.